

359.

2 ПОУЧНА ШУМАРСКА БИБЛИОТЕКА 2

Д-р АСЕН БИОЛЧЕВ

ПРОИЗВОДЊА ТОПОЛОВИХ САДНИЦА РЕЗНИЦАМА

— УПУТСТВО —

Са бугарског превода: инж. К. Цољин

ИЗДАЊЕ МИНИСТАРСТВА ШУМАРСТВА НР СРБИЈЕ
БЕОГРАД 1947

М 1988

2 ПОУЧНА ШУМАРСКА БИБЛИОТЕКА 2

Д-р АСЕН БИОЛЧЕВ

ПРОИЗВОДЊА ТОПОЛОВИХ САДНИЦА РЕЗНИЦАМА

ИЗДАЊЕ МИНИСТАРСТВА ШУМАРСТВА НР СРБИЈЕ
БЕОГРАД 1947

САДРЖАЈ:

	стр.
<i>Увод</i>	5
<i>Избор места за расадник</i>	5
<i>Припрема земљишта</i>	5
<i>Материјал за спремање резница</i>	6
1. Круна одраслих тополових дрвета	6
2. Тополов матичњак	7
<i>Спремање резница</i>	7
1. Време спремања резница	7
2. Начин спремања резница	8
а) Правац пресека	8
б) Положај пререза према горњем и доњем пупољку	10
в) Дужина резница	10
г) Дебљина резница	12
<i>Садња резница</i>	12
1. Растојање између резница	12
2. Положај засађених резница	13
3. Садња резница	14
<i>Нега тополових садница</i>	15

ОД ПРЕВОДИОЦА

Од Шумарског научног института у Софији добио сам „*Упутство о производњи тополових садница резницама*“ које је написао Д-р Асен Биолчев, професор софијског универзитета. Сматрајући да би ово Упутство могло врло добро да послужи и у нашим приликама, замолио сам друга Д-р А. Биолчева да ми дозволи да га преведем, што је он одмах и врло радо и учинио.

Упутство је написано на бази научно испитаних и практички проверених резултата, до којих је Д-р А. Биолчев дошао после петогодишњег пажљивог рада. Оно је тим драгоценије, што исправља многе старе грешке и заблуде у пракси производње тополових садница резницама.

Сматрам да је нарочита предност овог Упутства што — и ако је врло кратко и једноставно — излаже све што је битно за практичну масовну производњу тополових садница из резница. Благодарни овом својству — књижица ће моћи да послужи, како нашем стручном, тако и помоћно-техничком шумарском особљу, па и нашим широким народним масама које све више улазе у битку за остварење петогодишњег плана пошумљавања наше земље.

И ако је Упутство написано на бази закључака и резултата испитивања вршених са канадском и пржевалском тополом и јабланом, сматрам да ће оно моћи потпуно да се примени и у производњи садница осталих наших домаћих топола. Наравно да ће при томе морати да се пажљиво прате резултати рада, па уколико се покажу негативним, у шта се не верује, треба о томе благовремено обавестити нашу стручну јавност.

Другу Д-р Асену Биолчеву у своје име и у име шумара наше Републике захваљујем на дозволи превођења књижице, с надом да ћемо са шумарима братске Бугарске развити по питању, које је предмет обраде овог Упутства, као и по другим питањима шумарске науке и праксе сталне и присне односе.

Инж. *Косија Цољин*

УВОД

Ово Упутство је резултат петогодишњих изучавања и контролних огледа у техници добијања тополових садница из резница. Огледи су започети 1938 године у школском расаднику Пољопривредно-шумарског факултета, а продужени и завршени 1942 године у расаднику Централног шумско-привредног огледног и контролног института у Софији.

Предмет изучавања су три врсте топола: Канадска, пржевалска* и пирамидална (јаблан) — које врло добро успевају на местима која им у нашој земљи одговарају и имају врло велики привредни значај.

У упутству су изложени само они резултати који су од практичног значаја за рад у расадницима и обезбеђују могућност производње квалитетног тополовог материјала за размножавање.

Избор места за расадник

За одгајивање тополових садница из резница најпогоднија су лака, глиновито-песковита и хранљивим састојцима богата земљишта. Ако се нађу места са земљиштем оваквих својстава, треба предузети мере да се квалитет земљишта побољша.

Апсолутно неопходан услов је — да *изабрано место буде обезбеђено са водом за све време вегетационе периоде.*

Припрема земљишта

Земљиште се први пут прекопава с јесени, а у пролеће — одприлике недељу дана пре садње резница — прекопа се други пут. Прекопавање се врши на дубину једног ашова, при чему се настоји да се *одстране све камење кружније од лешника, а грудве земље — нарочито приликом пролетњег прекопавања најбрижљивије разбију и уситне.* После тога се земља по површини пажљиво изравна грабуљама.

* Пржевалска топола (*Populus prjevalski*) — бастард који је у Бугарској одомаћен, док је код нас мање познат.

Сл. 12.

Косо засађена резница — несиметричан развитак корена.

Прашење и плевљење *треба* обављати најбрижљивије и што чешће, уколико то месне прилике захтевају, јер тополове саднице страдају више од конкуренције у исхрани него од засењивања.

Кресање бочних грана се у првој години *не препоручје*, пошто у том случају саднице израсту много у висину, а стабло остане танко. Такве саднице, кад се касније расаде одвојено, развијају разгранату и тешку круну, услед чега их ветар лако ломи.

Све топ лове саднице које буду нападнуте од стрижибуба што се познаје по квргамма на стаблу, *треба* благовремено извадиши и уништиши. На овај се начин једновремено води борба како са штеточинама, тако и против могућности да се употребе заражене саднице које би касније дале дрво са масом слабог квалитета.

Вађење садница треба да буде *крајње пажљиво* — што је уосталом опште правило у расадницима — да се не би озледио жалусни корен на доњем пререзу.